

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقتصاد خرد

تألیف: دکتر سید محمد علوی نسب

عضو هیات علمی دانشگاه تهران

سرشناسه	:	علوی نسب، سید محمد، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور	:	اقتصاد خرد / تألیف سید محمد علوی نسب ؛ ویراستار علیرضا لچینیانی.
مشخصات نشر	:	تهران : فرهیختگان دانشگاه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۲۶۴ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۲۳۵-۲۰۱-۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	اقتصاد خرد — راهنمای آموزشی (عالی)
	:	(Higher Microeconomics -- Study and teaching)
	:	اقتصاد خرد — مسائل، تمرین‌ها و غیره (عالی)
	:	(Higher Microeconomics -- Problems, examinations, etc.)
رده بندی کنگره	:	۱۸۰HB
رده بندی دیویی	:	۵۰۷/۳۳۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۵۴۸۶۹۸

ناشر	:	فرهیختگان دانشگاه
عنوان کتاب	:	اقتصاد خرد
پدیدآورنده	:	سید محمد علوی نسب
ویراستار	:	علیرضا لچینیانی
چاپ و صحافی	:	روز
نوبت چاپ	:	اول ۱۴۰۰
تیراژ	:	۱۰۰ جلد
قیمت	:	۱۲۵۰۰۰ تومان
شابک	:	۹۷۸ - ۶۰۰ - ۲۳۵ - ۲۰۱ - ۹

ساختمان مرکزی	:	تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۶ آذر، کوچه پارسی، پلاک ۶
تلفن روابط عمومی	:	۰۹۱۲۱۳۰۸۶۳۹ - ۶۶۴۹۰۱۷۸ - ۶۶۴۹۰۱۷۹
پایگاه اینترنتی	:	www.fardpub.ir
تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ می‌باشد.		

مقدمه ناشر

جهان امروز جهان تکنولوژی، کیفیت و رقابت است. وجه تمایز میان کشورها، تفاوت در کیفیت تولید، مطلوبیت فرآورده‌ها و خدمات است که در سایه توسعه پایدار و پیشرفت متعالی است.

تحقیق در مؤلفه‌ها و بنیادهای پیشرفت و توسعه پایدار، تأثیر عمده‌ای در استانداردسازی و ارتقاء کیفیت زیست بشری و حیات طیبه دارد. در نظریات جدید توسعه، برخلاف گذشته که سرمایه‌های فیزیکی را موتور محرکه توسعه اقتصادی می‌دانستند، سرمایه انسانی است که محور اصلی توسعه را تشکیل داده و موجبات رشد و توسعه پایدار جوامع را فراهم می‌سازد.

درواقع، منابع انسانی متخصص و ماهر بزرگترین سرمایه اصلی هر جامعه محسوب می‌شوند. براساس تئوری سرمایه انسانی، باید به آموزش در همه سطوح آن به ویژه آموزش‌های دانشگاهی و سازمانی به عنوان یک سرمایه ملی نگریسته و آن را جزء با ارزش‌ترین سرمایه‌ها که در وجود انسان‌ها ذخیره و به‌صورت دانش، تخصص و مهارت متبلور می‌شود به حساب آورد. اما در این نظریه بیش از آنکه کمیت آموزش مطرح باشد، کیفیت آن مطرح است. در تلاش برای یافتن مؤلفه‌های علوم نوین در دنیای جدید و برای نیل به توسعه پایدار دانایی محور، مسئله کیفیت آموزش یکی از محورهای است که تقریباً درخصوص آن اتفاق نظر وجود دارد. ارتقاء کیفیت آموزش از عمده‌ترین اهداف در تنظیم و تدوین سیاست‌های آموزشی است. کتاب حاضر با هدف از میان برداشتن یا کاستن موانع پیش روی به ویژه در حوزه اقتصاد و مدیریت همچنین برنامه‌ریزی اقتصادی، از راه آموزش صحیح و نگاه به آینده می‌کوشد نیاز جامعه هدف را بصورت جامع، علمی و تجربی، در وسع خود مورد واکاوی قرار داده و در اختیار شما علم پژوهان عزیز قرار دهد.

امید است که مجموعه آثار انتشارات فرهیختگان دانشگاه که حاصل تلاش جمعی نخبگان دانشگاهی کشور است، بتواند پاسخگوی بخشی از نیاز شما عزیزان علاقمند به علم و دانش باشد. از تمام دوستانی که صمیمانه و بزرگوارانه در این راه ما را یاری نمودند، سپاس‌گزاری می‌کنم.

علیرضا لچینانی

مدیر مسئول انتشارات فرهیختگان دانشگاه

پیشگفتار.....	۱۳
مقدمه.....	۱۵
فصل اول: تقاضا، عرضه و تعادل.....	۲۳
۱-۱- تقاضا.....	۲۳
۱-۲- عوامل موثر بر تقاضا.....	۲۴
۱-۳- قانون تقاضا.....	۲۴
۱-۴- جدول، منحنی و تابع تقاضا.....	۲۵
۱-۵- دلایل شیب نزولی منحنی تقاضا.....	۲۷
۱-۶- تغییر مقدار تقاضا و تغییر تقاضا.....	۲۸
۱-۷- تقاضا و درآمد مصرف کننده.....	۲۹
۱-۸- تقاضا و قیمت کالاهای جانشین و مکمل.....	۳۰
۱-۹- تقاضا و سلیقه مصرف کننده.....	۳۱
۱-۱۰- تقاضا و انتظارات مصرف کننده.....	۳۱
۱-۱۱- تقاضای بازار.....	۳۲
۱-۱۲- جدول، منحنی و تابع تقاضای بازار.....	۳۳
۱-۱۳- عرضه.....	۳۵
۱-۱۴- عوامل موثر بر عرضه.....	۳۵
۱-۱۵- قانون عرضه.....	۳۵
۱-۱۶- جدول، منحنی و تابع عرضه.....	۳۵
۱-۱۷- تغییر مقدار عرضه - تغییر عرضه.....	۳۹
۱-۱۸- عرضه و قیمت نهاده‌ها.....	۴۰

- ۱۹-۱- عرضه و فناوری تولید..... ۴۱
- ۲۰-۱- عرضه و سیاست دولت..... ۴۱
- ۲۱-۱- عرضه و انتظارات عرضه‌کننده..... ۴۲
- ۲۲-۱- عرضه بازار..... ۴۲
- ۲۳-۱- جدول، منحنی و تابع عرضه بازار..... ۴۲
- ۲۴-۱- تعادل بازار..... ۴۴
- ۲۵-۱- تعادل پایدار..... ۴۵
- ۲۶-۱- تعادل ناپایدار..... ۴۷
- ۲۷-۱- تغییر در تعادل..... ۴۸
- ۲۸-۱- قیمت کف و قیمت سقف..... ۵۲
- ۲۹-۱- مالیات بر واحد و تعادل بازار..... ۵۵
- مسائل..... ۵۷

فصل دوم: کشش..... ۵۹

- ۱-۲- کشش قیمتی تقاضا..... ۵۹
- ۲-۲- محاسبه کشش قیمتی تقاضا به روش جبری..... ۶۰
- ۳-۲- محاسبه کشش قیمتی تقاضا به روش هندسی..... ۶۳
- ۴-۲- انواع کشش قیمتی تقاضا..... ۶۷
- ۵-۲- تفاوت شیب و کشش قیمتی تقاضا..... ۷۱
- ۶-۲- عوامل موثر بر کشش قیمتی تقاضا..... ۷۴
- ۷-۲- رابطه بین کشش قیمتی تقاضا، قیمت و درآمد کل..... ۷۶
- ۸-۲- اهمیت کشش قیمتی تقاضا..... ۸۰
- ۹-۲- کشش درآمدی تقاضا..... ۸۰
- ۱۰-۲- محاسبه کشش درآمدی تقاضا..... ۸۱
- ۱۱-۲- انواع کشش درآمدی تقاضا..... ۸۱
- ۱۲-۲- اهمیت کشش درآمدی تقاضا..... ۸۳
- ۱۳-۲- کشش متقاطع تقاضا..... ۸۴
- ۱۴-۲- محاسبه کشش متقاطع تقاضا..... ۸۶